

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **F. s.r.o.** so sídlom v Č., IČO: X., v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. D. D., advokát, spol. s r.o., so sídlom v P., proti povinnému **P. J.**, bývajúcemu v L., o vymoženie 2 793,27 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 6 Er 915/2009, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. septembra 2010 sp.zn. 10 CoE 63/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnený podal súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 2 793,27 € spolu s príslušenstvom. Uvedol, že exekučným titulom je k návrhu pripojený rozhodcovský rozsudok, vydaný rozhodcom Stáleho rozhodcovského súdu JSM so sídlom na Mariánskom námestí 26/53 v Žiline z 29. júna 2009 sp.zn. E-00309-SRS-3, ktorým bola žalovanému P. J. uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi J., so sídlom v B., sumu 2 793,27 €.

Súdny exekútor požiadal Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „exekučný súd“) o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Exekučný súd uznesením z 29. marca 2010 č.k.6 Er 915/2009-17 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Na odôvodnenie svojho

rozhodnutia uviedol, že konanie rozhodcovského súdu, v ktorom bol exekučný titul vydaný, má nedostatok, pre ktorý nie je možné pokračovať v exekučnom konaní. Dospel k záveru, že rozhodcovský súd nemal právomoc v danom spore konať a rozhodnúť. Vychádzal z toho, že účastníci sporu neuzatvorili platnú rozhodcovskú zmluvu; obsah vyžiadaného spisu rozhodcovského súdu nenasvedčuje tomu, že by povinný akceptoval návrh druhej zmluvnej strany na uzatvorenie rozhodcovskej doložky. Podľa exekučného súdu pripojenie dodatku k návrhu na uzatvorenie rozhodcovskej doložky, že v prípade, že návrh v určenej lehote nebude odmietnutý, bude sa doložka považovať za platnú, nemožno považovať „za náhradu podpisu“ povinného na rozhodcovskej doložke. Dodal, že tento návrh povinnému ani nebol preukázateľne doručený. Námitku oprávneného, že uzavretie rozhodcovskej doložky treba posúdiť podľa „§ 435 Zakona o parničnom postupku Republiky Srbskej v Bosne“, nepovažoval za dôvodnú majúc za to, že v danom právnom vzťahu nie je žiadny medzinárodný prvok, ktorý by odôvodňoval použitie právneho poriadku iného štátu.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 30. septembra 2010 sp.zn. 10 CoE 63/2010 napadnuté uznesenie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov – ďalej len „O.s.p.“) potvrdil (§ 219 O.s.p.) a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že exekučný súd rozhodol správne. Tiež dospel k záveru, že rozhodcovský súd nemal právomoc vec prejednať a rozhodnúť, pretože účastníci neuzatvorili rozhodcovskú zmluvu. Doplnil, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie by nebolo možné vyhovieť ani v prípade, že by rozhodcovská zmluva bola uzatvorená. Predpokladom toho, aby rozhodcovský rozsudok bol spôsobilým exekučným titulom, je jeho právoplatnosť a vykonateľnosť, ktoré vlastnosti rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu JSM nemá, keďže povinnému nebol riadne doručený. Rozhodcovský rozsudok bol navyše vydaný v tzv. zrýchlenom konaní, v ktorom sa rozhodlo iba na podklade tvrdení a dôkazov predložených žalobcom, ku ktorým žalovaný (povinný v tomto konaní) nemal možnosť sa vyjadriť. Ani odvolací súd nepovažoval za opodstatnené tvrdenie oprávneného, že ním prezentovaný exekučný titul je cudzím rozhodcovským rozsudkom.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu oprávnený podal dovolanie. Žiadal, aby dovolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu tak, že vydá poverenie na vykonanie

exekúcie, prípade aby napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu i rozhodnutie exekučného súdu zrušil a vec vrátil exekučnému súdu na ďalšie konanie, lebo súdy v danej právnej veci:

1. rozhodovali vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.).

Túto procesnú vadu vyvodzoval oprávnený z toho, že súdy skúmali platnosť rozhodcovskej zmluvy, hoci takéto oprávnenie pri výkone cudzieho rozhodcovského rozsudku, o aké rozhodnutie v danej veci nepochybne išlo, nemali. Tvrdí, že možnosť súdu odoprieť uznanie cudzieho rozhodcovského rozsudku je obmedzená iba na „objektívnu nearbitrabilitu sporu“, v žiadnom prípade nie aj na nedostatok „subjektívnej arbitrability (neplatnosť alebo neexistenciu rozhodcovskej zmluvy, alebo prekročenie rozsahu rozhodcovskej zmluvy predmetom sporu)“,

2. skúmali podmienky vydania cudzieho rozhodcovského rozsudku, hoci povinný nepodal návrh na taký prieskum (§ 237 písm. e/ O.s.p.),

3. povinného nevyzvali, aby sa vyjadril k návrhu na začatie exekúcie, čím *mu* odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Oprávnený v ďalších častiach dovolania odôvodnil prípustnosť svojho mimoriadneho opravného prostriedku aj ustanoveniami § 239 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. a oponuje záveru exekučného a odvolacieho súdu, že v danej veci nejde o cudzí rozhodcovský rozsudok a záveru odvolacieho súdu o možnosti použitia ustanovenia § 173 ods. 1 O.s.p. aj v rozhodcovskom konaní.

Povinný v dovolacom konaní procesný návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas na tento procesný úkon oprávnený účastník konania, ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1, veta druhá O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa a dospel pritom k týmto záverom:

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. V danej veci odvolací súd nevyslovil, že proti jeho rozhodnutiu je dovolanie prípustné (písm. a/), nejde ani o uznesenie odvolacieho súdu o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia (exekúcie) na poklade cudzozemského rozhodnutia (písm. b/), ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (písm. c/).

Dovolací súd nepovažuje za opodstatnené tvrdenie oprávneného o možnosti primeranej aplikácie „do istej miery zastaraných“ ustanovení § 239 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. na danú vec.

Pri výklade zákonných podmienok prípustnosti dovolania ako mimoriadneho oprávneného prostriedku nie je na mieste extenzívny výklad. Zásadná idea mimoriadnych opravných prostriedkov vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte narušiteľné len výnimočne. To je podstata dôvodu, so zreteľom na ktorý má dovolací súd posudzovať otázku prípustnosti dovolania v občianskom súdnom konaní skôr reštriktívne.

Z formulácie ustanovení § 239 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. jednoznačne vyplýva, že upravujú prípustnosť dovolania proti uzneseniam odvolacieho súdu o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia (exekúcie) na poklade cudzozemského rozhodnutia a o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Uznanie a výkon cudzích rozhodnutí upravuje zákon č. 67/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (§ 63 a nasl.). Rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, hoci i cudzozemského exekučného titulu (o ktorú v danej veci naostatok ani nejde), nemožno podriaadiť režimu prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku upravenému v ustanoveniach § 239 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.

Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/ až d/ a g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

1. Oprávnený namieta, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (viď bližšie § 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danom prípade ale oprávnený procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopiera. Vyčíta im iba, že v rozpore so zákonom preskúmavali rozhodcovský rozsudok po vecnej stránke, z hľadiska jeho „subjektívnej arbitrability“ a že bez zákonom zvereného oprávnenia v exekučnom konaní skúmali existenciu rozhodcovskej zmluvy. Oprávnený tu teda namieta, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú oprávnený uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia (k tomu viď nižšie bod 4.). Oprávnený takto formulovanou námietkou nedostatku právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.) dostatočne nezohľadňuje, že ním napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (viď napríklad ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vzhľadom na vyššie uvedené nie je opodstatnená námietka oprávneného o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. Súdny rozhodoval vo veci, ktorá patrí do ich právomoci.

2. Podľa názoru oprávneného je konanie súdov postihnuté aj vadou podľa § 237 písm. e/ O.s.p., ktorej sa dopustili tým, že skúmali podmienky vydania (cudzieho) rozhodcovského rozsudku, hoci povinný nepodal návrh na taký prieskum. Oprávnený namieta aj túto vadu neopodstatnene.

Ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. zakladá prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku jednej z neodstrániteľných podmienok konania, návrhu na začatie konania; ak konanie prebieha napriek nedostatku návrhu a nejde o prípad, kedy súd môže konať aj bez návrhu, je treba konanie zastaviť. Exekučný súd ale v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonaní exekúcie, o ktorej bol povinný rozhodnúť do 15 dní od jej doručenia (§ 44 Exekučného poriadku). Aj v tomto prípade, ako pri vyššie uvedenej vade namietanej podľa § 237 písm. a/ O.s.p., z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú oprávnený uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia (k tomu viď nižšie 4.).

3. Oprávnený ďalej tvrdí, že konanie súdov je postihnuté aj vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej sa dopustili tým, že povinného nevyzvali, aby sa vyjadril k návrhu na začatie exekúcie, čím mu odňali možnosť konať pred súdom. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi, ktorý dovolanie podáva, odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Oprávnený ale nenamieta odňatie svojich procesných práv, ale práv povinného, ktorá vada konania, ak by ňou konanie bolo aj postihnuté, by prípustnosť dovolania v prospech oprávneného nezaložila.

Oprávnený v dovolaní tiež uvádza, že právna konštrukcia spôsobu uzatvárania rozhodcovských zmlúv, z ktorej vychádzali súdy, spočíva na nesprávnej a zužujúcej

interpretácii § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. Táto námietka sa [z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.)] viaže na správnosť interpretácie ustanovení zákona, teda na správnosť právneho posúdenia veci (k tomu viď ďalej 4.). Dovolací súd na podstatu a zmysel tejto námietky prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (v neprospech oprávneného). O procesnú vadu konania uvedenú v tomto ustanovení totiž ide tiež v prípade zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené podmienky; takým zamietnutím sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia. Dovolací súd preto skúmal, či nejde o tento prípad.

Vzhľadom na to, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu (§ 35 zákona č. 244/2002 Z.z.), je exekučný súd povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok; prípady ďalších exekučných titulov uvádza § 41 ods. 2 Exekučného poriadku.

Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia – jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať). V rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové

a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom; nemôže naprávať chyby a nedostatky exekučného titulu.

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní (§ 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z.). Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z.). Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli (§ 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z.).

Ak v určitej veci nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Keby exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc. Išlo by o akceptáciu „rozhodnutia“ nevykonateľného, majúceho účinky paktu. Skutočnosť, že účastník rozhodcovského konania, ktorý v exekučnom konaní vystupuje v procesnom postavení povinného, v rozhodcovskom konaní prípadne nenamietal neexistenciu rozhodcovskej zmluvy, prevzal rozhodcovský rozsudok a nevyužil možnosť domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku žalobou podanou na príslušnom súde, je tu irelevantná.

Aj v preskúmvanej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či bola uzavretá rozhodcovská zmluva. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia; exekučný súd si ani neosvojoval postavenie

odvolacieho súdu. Exekučný súd iba skúmal, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľný exekučný titul, medziiným či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor; pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd. Možno preto uzavrieť, že aj v rámci daného exekučného konania bol všeobecný súd oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, ktoré nevyvoláva žiadne právne účinky (IV. ÚS 78/2011).

Oprávnený k návrhu na vykonanie exekúcie pripojil rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcom Stáleho rozhodcovského súdu JSM so sídlom v Žiline, Mariánske námestie 26/53. Z rozhodcovského rozsudku nevyplýva, či a na základe akej rozhodcovskej zmluvy rozhodca konal a rozhodol. Exekučný súd vyzval listom z 8. januára 2010 rozhodcu o zaslanie kompletného spisu zn. E-00309-3. Rozhodcom predložený spis obsahuje, okrem iného, aj list oprávneného z 28. apríla 2009 adresovaný povinnému („Oznámenie o prevzatí pohľadávky – predžalobná výzva na úhradu“), v ktorom (str. 2) je i návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky k zmluve o dodávke tovaru v znení: „Všetky spory medzi stranami tejto zmluvy, vzniknuté z tejto zmluvy alebo iných zmlúv medzi stranami, alebo v súvislosti s týmito zmluvami, vrátane sporov o ich platnosť, porušenie, výklad a zrušenie, ako aj spory týkajúce sa arbitrability sporu, budú riešené výlučne pred Stálym rozhodcovským súdom JSM v Žiline, Slovenská republika (Stály rozhodcovský súd JSM v Žiline), v súlade s jeho pravidlami a poriadkami, uverejnenými v Obchodnom vestníku (Obchodný vestník SR).“ List tiež obsahuje „výslovnú výzvu“, aby jeho adresát v prípade, že nesúhlasí s uzatvorením navrhutej rozhodcovskej doložky, alebo v prípade akýchkoľvek protinávrhov ohľadne jej znenia, rozhodného práva alebo akéhokoľvek jej obsahu, čo i len v časti, odmietol jej uzavretie „výslovne v písomnej podobe“, a to v lehote najviac 15 dní od doručenia listu, inak sa rozhodcovská doložka bude považovať za platne uzavretú „v zmysle § 435 Zakona o parničnom postupe Republiky Srbskej v Bosne“. K listu oprávneného je pripojená obálka s doručenkou, podľa záznamov na ktorej bola zásielka bola vrátená odosielateľovi, pretože ju adresát v odbernej lehote neprevzal.

Zo spisu (najmä uvedených listín) teda vyplýva, že rozhodcovská zmluva nebola uzavretá, a to ani vo forme osobitnej zmluvy ani vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z.); to napokon nepopiera ani oprávnený. Konštatovanie exekučného súdu v uznesení, ktorým zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie

poverenia na vykonanie exekúcie, že rozhodcovská zmluva nebola v danom prípade uzavretá, je preto z pohľadu dovolacieho súdu opodstatnené a podložené obsahom spisu.

Pokiaľ oprávnený s poukazom na vyhlášku č. 207/1964 Zb., ktorou bola vyhlásená Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Socialistickou federatívnou republikou Juhosláviou o úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach, ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (podľa ktorého účastníci zmluvy si môžu zvoliť právo, ktorým sa majú spravovať ich vzájomné vzťahy, *i mlčky*) a článok 33 ods. 1 vyššie uvedenej Zmluvy (podľa ktorého sa forma právnych úkonov spravuje právnym poriadkom, ktorým sa spravuje právny úkon sám, stačí však, ak sa postupuje, pokiaľ ide o formu, podľa právneho poriadku platného v mieste, kde k právnemu úkonu došlo) vyvodzuje existenciu rozhodcovskej zmluvy uzavretej podľa právneho poriadku cudzieho štátu, podľa dovolacieho súdu tak robí neopodstatnene. Mlčanie možno pokladať za prejav vôle len za predpokladu, že s určitosťou možno usudzovať, že ním bola prejavovaná vôľa určitého obsahu (R 88/1954). Mlčanie môže byť prejavom vôle len vtedy, keď z neho možno vyvodiť záver, že ide o prejav vôle určitého obsahu. Tým je mlčky urobený právny úkon podobný konkludentnému právnemu úkonu. Príkladom je pravidlo správania uvedené v § 43b ods. 1 písm. a/ Občianskeho zákonníka. Ak nemožno z mlčania zistiť prejav vôle určitého obsahu, nejde o právny úkon. Tak je to napokon vyjadrené aj v ustanovení § 9 ods. 1, v časti vety za bodkočiarkou zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom („môžu tak urobiť i mlčky, ak nie je vzhľadom na okolnosti pochybnosť o prejavenej vôli“), druhú časť ktorej oprávnený už ale v dovolaní necituje. Nemôže, ani mlčky, prejavovať nič ten, ktorý o návrhu na voľbu práva sa ani nedozvedel. List z 28. apríla 2009 obsahujúci návrh na uzatvorenie rozhodcovskej doložky nebol povinnému doručený. Nebol tu teda spôsobilý návrh, ktorý by prejavenie jeho vôle, hoci i mlčaním, podnietil.

Uvedené možno zhrnúť tak, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský

súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011).

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci nešlo o prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady. Pokiaľ súd prvého stupňa predmetnú žiadosť zamietol a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, nemal ich postup za následok odňatie možnosti oprávnenému pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

3. K námietke oprávneného, že súdy zaťažili konanie tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že procesná vada tejto povahy je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo). Sama tzv. iná vada konania prípustnosť dovolania nezakladá (pre účely preskúmvanej veci vid' § 239 O.s.p. a § 237 O.s.p.).

4. Oprávnený (podľa obsahu jeho dovolania) napokon tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právnym posúdením veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. (iba výskyt ktorej v konaní na súdoch nižších stupňov by v danej veci mohol založiť prípustnosť dovolania oprávneného). Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale

prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011 a sp. zn. 6 Cdo 41/2011).

Pokiaľ ide o ďalšie námietky oprávneného v dovolaní, tieto vzhľadom na vyššie uvedené závery nemajú podľa dovolacieho súdu podstatný význam pre rozhodnutie o dovolaní. Dovolací súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania v dovolaní, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávneným (§ 237 písm. a/, e/ a f/ O.s.p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal povinnému náhradu trov tohto konania, lebo nepodal návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. januára 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová